

Programma van Eisen voor Noodverlichting levert bijdrage aan veiligheid

Tekst Eddie Buitenhuis

In ons dagelijks leven staan we nauwelijks stil bij de risico's die we nemen. Als we nog slapen zorgt de CV met klokthermostaat voor een aangename temperatuur als we opstaan, gebruiken we elektrische apparaten in de badkamer, zetten koffie, nemen op de fiets of met de auto deel aan het verkeer op weg naar school of werk. Op het werk nemen we de lift, gebruiken de waterkoker voor het maken van thee of hebben op de afdeling onze eigen koffiemachine staan.

Tijdens het verrichten van al deze handelingen nemen we een risico. Een heel klein risico weliswaar, maar toch. U zult er zelden aan denken wat er mis kan gaan met de gasaansluiting van de CV-ketel, met de elektriciteit in de badkamer, deelnemend aan het verkeer of gebruikmakend van de lift. Echter, mocht er onverhoopt iets gebeuren dan kunnen de gevolgen zeer ernstig zijn. De Nederlandse en in toenemende mate Europese overheid speelt een belangrijke rol in onze veiligheid. Zonder dat u er op hoeft te letten zijn veel mensen bezig geweest om te zorgen voor uw dagelijkse veiligheid. Veel apparaten moeten voldoen aan regels en wetten. Voor het ontwerp van gebouwen en de aanleg van installaties geldt dit net zo. Er bestaat niet zoiets als 100 procent veilig, er kan altijd iets gebeuren. Van-

daar dat de overheid grenzen stelt aan acceptabele risico's. Via allerlei wetten, normen en regels worden minimale eisen gesteld aan de veiligheid.

Tijdens uw dagelijkse leven komt u vaak in gebouwen waar anderen zorgen of hebben gezorgd voor uw veiligheid. Er wordt veel aandacht besteed aan het bestrijden van allerlei gevaren. Echter mocht het dan toch nog misgaan, dan is een ordentelijke ontruiming letterlijk van levensbelang. Bij paniek verandert uw zintuiglijke waarneming, uw hartslag, uw ademhaling, uw denkprocessen. U wordt gedreven door adrenaline, u denkt niet meer aan anderen, maar denkt alleen aan uzelf en anderen denken niet meer aan u, maar ook alleen aan zichzelf.

Noodverlichting helpt in belangrijke mate om paniek te voorkomen, zorgt dat u rationele beslissingen kunt blijven nemen en ondersteunt mensen bij het vinden van de dichtstbijzijnde (nood-) uitgang. En draagt zo dus bij aan uw veiligheid.

Werkgever

De Nederlandse overheid heeft de werkgever aangewezen als verantwoordelijke voor de veiligheid van medewerkers en bezoekers. Bij bestaande gebouwen is de situatie eenvoudig, de werkgever heeft te zorgen voor een

Handelingen in het dagelijks leven vormen een potentieel risico.

voldoende veiligheidsniveau. Bij nieuwbouw wordt deze verantwoordelijkheid veelal gedelegeerd aan de projectontwikkelaar, aannemer, adviseur of installateur en kunnen zij dus (mede-) aansprakelijkheid dragen.

Als werkgever (of gedelegeerde als adviseur, inspecteur of installateur) is het dus belangrijk dat u een inventarisatie van de risico's maakt. Wat is de aard en bestemming van het gebouw, hoeveel mensen kunnen zich er op enig moment binnen bevinden, wat is de functie van de diverse ruimten, hoe groot is de zelfredzaamheid van de medewerkers, bezoekers, et cetera.

Definitie

De terugtrekkende overheid spreekt steeds meer over functionele eisen, zoals adequaat, afdoende en voldoende. Echter dergelijke definities zijn in de praktijk lastig want daarmee kan een installateur geen offerte maken. Om een eenvoudige vertaling te maken kunt u het beste gebruikmaken van bestaande wetten en normen en daar naar verwijzen zoals Bouwbesluit of Arbowet. Dan zijn er normen die niet verankerd zijn in de wet, maar wel invulling geven aan adequaat, afdoende, voldoende, et cetera. De gemakkelijke weg is het verwijzen naar deze normen, zoals de NEN-EN 1838 voor ontwerp en aanleg

of ISSO79 voor inspectie en onderhoud. De lastiger weg is zelf invulling geven, maar het objectief toetsen op acceptabele risico's is dan vrijwel ondoenlijk en in ieder geval zeer kostbaar.

Programma van eisen

Een helder Programma van Eisen (PvE) voor Noodverlichting bevat dus een inventarisatie van de risico's en geeft duidelijk aan aan welke eisen moet worden voldaan. Een gemakkelijke vertaling van de veiligheidseisen naar eisen die een installateur of adviseur kan gebruiken voor het opstellen van een offerte is het gebruik van bestaande wetten en normen. Als u er voor kiest zelf de vertaling te maken dan kan zich een moment voordoen waarop u de gelijkwaardigheid van uw oplossing aan de genoemde normen zelf moet aantonen.

Door gebruik te maken van normen zoals NEN-EN 1838 krijgt u goed

vergelijkbare offertes, zowel financieel als qua veiligheidsniveau. Met normen zoals ISSO79 kunt u eenvoudig de externe kosten van inspectie en onderhoud van uw noodverlichtingsinstallatie transparant maken.

Een belangrijke toevoeging aan het PvE kan het specificeren van de onderhoudskosten zijn. Er wordt dan niet alleen gespecificeerd welk veiligheidsniveau wordt gerealiseerd tegen welke kosten maar er wordt ook inzicht verkregen in de kosten van het in stand houden van dit niveau voor de komende vijf of tien jaar.

Voor het inwinnen van advies voor het opstellen van een PvE kunt u uiteraard altijd te rade gaan bij adviseurs. Ook fabrikanten van noodverlichting kunnen u veel voorlichting geven over regelgeving, technische oplossingen en het beperken van onderhoudskosten.

MEER INFORMATIE WWW.NVFN.NL